

Màfies?

"La diferència entre les petites màfies de la situació present i les grans màfies de la pròxima futura, és que la pròxima futura si cal tirarà mà de les escopetes."

Escriu aquest paper poques hores després d'haver sentit per la ràdio la —perfectament creïble— notícia: Giulio Andreotti acaba de ser acusat formalment de pertànyer a la màfia. Qui l'acusa no és cap dels seus infinits enemics polítics o personals, no és cap periodista buscador de sensacions, és la magistratura de Parlem, i si els magistrats de Parlem de Sicília ho diuen, hi deuen tenir solidíssims motius. No és que la notícia siga del tot sorprenent, perquè les relacions del gran *onorevole* amb l'*onorata società* eren del domini públic, els testimonis repetien delicioses històries de visites, compliments, besos i abraços, i algun bateig i comunió de fills de grans capos amb la presència amable del gran padrí. Fins i tot circulava una foto de Don Giulio en companyia del *capo di tutti i capi* Totò Riina, aquell homenet amb aire de pagès ignorant, detingut fa un any i mig. Ell ho negava tot, òbviament, com havia de ser membre de la *cosa nostra* un home amb entrada lliure al Vaticà, amic dels cardenals més importants, escoltat pels papes, president de govern set o vuit vegades i ministre perpetu durant més de quaranta anys?, com havia de ser mafiós un home de missa diària i gran valedor dels interessos de la diplomàcia americana?

En efecte, com havia de ser part de la màfia un home així, que ha tingut i manipulat més poder que cap altre governant italià entre Mussolini i Berlusconi. Però els camins de la màfia, com els del Nostre Senyor, són inescrutables. Hom pensa que el cap suprem ha de ser un individu tenebrós amb cara d'Al Capone o de *Padrino*, i resulta ser un homenet que te'l podries haver trobat cavant l'hort o caminant en una burra. Hom pensa que l'*onorata società* va nàixer enfront de l'estat i és per definició enemiga de l'estat, i te'ls trobes *dins* de l'estat, influint en l'acció de l'estat, i sobretot vivint de l'estat i prosperant a càrrec del pressupost. Els mafiosos de pes no són els de l'escopeta al muscle, la *vendetta*, l'honorable silenci, el bes en la boca i tot això; això és la tropa, la ideologia i el ritual, i fa funcionar la maquinària amb ordre i suavitat.

La màquina s'alimenta també de l'extorsió, dels diners de la droga i d'alguna xarxa de robatoris en diferents escales. Però tot això no passaria de delinqüència general, encara que ben històrica i organitzada. La novetat és la infiltració en l'estat (novetat de les darreres generacions), l'ocupació directa o per influència dels centres de poder, la xarxa de

captació de vots a canvi de favors, la corrupció judicial, policial i ministerial, tot això. En la pràctica, significa control dels nomenaments, de l'activitat econòmica, de les concessions i els contractes d'obres públiques (i gran part de les privades), de les col·locacions en l'administració i en les grans empreses, i una extensa llista d'activitats paral·leles. No debades en diuen la *piovra*, el polp de múltiples braços.

Ha passat a Itàlia, pensem des d'ací, i és que en aquell país pot passar qualsevol cosa (la prova és que *passen*: Forza Italia, Berlusconi al poder!), però ací, a casa nostra, en aquest denominat Regne d'Espanya, això no podria passar, mai de la vida. I bé, deixant de banda el "*clan de los Charlines*, i algun altre brot de pistolisme familiar, ací sembla que encara no hem arribat a la màfia escopetera. Segurament perquè ens falta tradició, perquè la Guàrdia Civil ha esta més contundent que els *carabinieri*, i sobretot perquè no calia. Ací les mafietes ja anaven organitzant-se de cara als objectius propis de la institució, sense gastar mètodes massa estrepitosos. Els objectius eren rigorosament típics: influència, càrrecs, comissions, diners grisos, diners negres, expropiació del pressupost. Entenem-nos: un delicte és un delicte i qui el comet és un delinqüent, amb cartera i sense escopeta, però delinqüent. I una organització que dirigeix i comet delictes és una associació de malfactors, i això, quan es forma fent pinya, amagant-se, negant, aprofitant-se dels mecanismes de l'estat, és una màfia. Una màfia moderna, això sí, de secretaria de finances i de despatxos d'assessors. I l'última; la diferència entre les petites màfies de la situació present i les grans màfies de la (si la Mare de Déu no ens empara) pròxima futra, és que la pròxima futra si cal tirarà mà de les escopetes, o d'altres eines equivalents de destrucció. Queder vostès avisats.

Joan F. Miró